14/04/2024

14 Απριλίου: Εορτάζει ο Άγιος Νεομάρτυς Δημήτριος ο Πελοποννήσιος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 14 Απριλίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Οσίου Ιωάννη της Κλίμακος. Η εξέχουσα θέση που κατέχει στην Ορθόδοξη Παράδοση ώθησε τους Αγίους πατέρες μας να ορίσουν ως ημέρα τιμής, πέρα από την 30ή Μαρτίου, και την τέταρτη Κυριακή των Νηστειών, δηλ. τη σημερινή Κυριακή.

Επίσης, σήμερα η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αποστόλων (εκ των Ο΄) Αριστάρχου του Θεσσαλονικέως, επισκόπου Απαμείας, Πούδη και Τροφίμου. Επίσης, των Μαρτύρων Αρδαλίωνος του μίμου και Θωμαΐδος, και του **Νεομάρτυρος Δημητρίου του εκ Τριφυλίας και εν Τριπόλει μαρτυρήσαντος (†14 Απριλίου 1803)**.

Ο Άγιος Νεομάρτυς Δημήτριος ο Πελοποννήσιος καταγόταν από το χωριό Λιγούδιτσα της Αρκαδίας.

Βρέφος ακόμη έμεινε ορφανός μαζί με ένα άλλο αδελφό και ο πατέρας τους,Ηλίας, πήρε δεύτερη γυναίκα. Η μητριά τους όμως ήταν όντως μητριά και τα δυο

αδέλφια, μόλις μεγάλωσαν λίγο, έφυγαν από το σπίτι τους εξαιτίας της κακομεταχείρισης. Ο μεν μεγαλύτερος αδελφός πήγε στην Τριπολιτσά και έγινε υπηρέτης σε ένα τούρκικο σπίτι, ο δε μικρότερος ο Δημήτριος προσκολλήθηκε ως βοηθός σε κάποιους χτίστες, οι οποίοι πήγαιναν από τόπο σε τόπο για να χτίζουν. Κάποτε πήγαν και στην Τρίπολη κι εκεί ο Δημήτριος έκανε παρέα με τουρκόπουλα.Κάποια μέρα, εξαιτίας μιας ασήμαντης αφορμής,άφησε τους χτίστες και πήγε υπηρέτης σε κάποιο τουρκόσπιτο. Σιγά σιγά λόγω της παιδικής αφέλειας κατάφεραν τα αφεντικά του να τον εξισλαμίσουν. Όταν το έμαθε ο μεγαλύτερος αδελφός του πήγε και τον συνάντησε και,αντί να λυπηθεί, να τον ελέγξει και να τον συμβουλέψει, για το μεγάλο κακό που είχε πάθει,εξισλαμίστηκε κι αυτός.

Μόλις το έμαθε ο πατέρας τους ήρθε στην Τρίπολη να τους βρει. Τι έγινε με τον μεγαλύτερο δεν γνωρίζουμε. Ο μικρότερος, ο Δημήτριος, μόλις το έμαθε, κρύφτηκε και δεν τόλμησε να εμφανιστεί μπροστά στον πατέρα του, είτε από ντροπή είτε από τον φόβο του αφεντικού του. Έτσι ο πατέρας φαινομενικά έφυγε άπρακτος, ουσιαστικά όμως η παρουσία του έφερε αποτέλεσμα. Διότι ο Δημήτριος άρχισε να σκέπτεται πόσο λυπήθηκε ο πατέρας του και πόσο μεγάλο κακό έκανε, αφού ο πατέρας του έκανε τόσο κόπο να έλθει από το χωριό για να τον συναντήσει. Άρχισε λοιπόν να λυπάται, να κατακρίνει τον εαυτό του και να γεννώνται μέσα του λογισμοί μετανοίας και επιστροφής στον Χριστό.

Με την πρώτη ευκαιρία, έφυγε από το τουρκόσπιτο με σκοπό να επιστρέψει στο σπίτι του. Όμως δεν γνώριζε τον δρόμο και κατέληξε στη Στεμνίτσα. Εκεί τον φιλοξένησε μια Χριστιανή, η οποία του εξήγησε πως πήρε λάθος δρόμο και πρέπει να επιστρέψει και να ξεκινήσει πάλι έχοντας οδηγό. Επέστρεψε και περίμενε ευκαιρία να φύγει. Στο μεταξύ εξασκούσε την τέχνη του κουρέα, αφού το αφεντικό του ήταν κουρέας και είχε και κουρείο. Δεν μπορούσε όμως να ησυχάσει η συνείδησή του.

Κάποια μέρα συνάντησε μερικούς Χριστιανούς, οι οποίοι πήγαιναν στη Σμύρνη. Έτσι αποφάσισε να αλλάξει σχέδιο και να τους ακολουθήσει. Από τη Σμύρνη κατέληξε στη Μαγνησία της Μικράς Ασίας, όπου είχε κάποιους γνωστούς. Εκεί εξομολογήθηκε σε ένα πνευματικό, όμως, εξαιτίας της παρουσίας πολλών Τούρκων, ο πνευματικός ήθελε να τον στείλει σε ασφαλέστερο τόπο. Συνέβη μάλιστα και επιδημία πανώλης στην περιοχή και αναγκάστηκε ούτως ή άλλως να φύγει.

Με τη φώτιση του Θεού και τη βοήθεια κάποιων Χριστιανών, κατέληξε στη Μονή του Τιμίου Προδρόμου, που βρισκόταν σ’ ένα νησάκι στον κόλπο, ανάμεσα στο

Αϊβαλί και τα Μοσχονήσια. Εκεί στο ασφαλές περιβάλλον της Μονής, εξομολογήθηκε στον ηγούμενο και επανεντάχθηκε στην Εκκλησία, σύμφωνα με την τάξη, με το μυστήριο του Χρίσματος.

Αφού ηρέμησε κάπως η συνείδησή του, έφυγε από το μοναστήρι και εργάστηκε στα Μοσχονήσια, ένα χρόνο καφετζής και κατόπιν στις Κυδωνιές ως κουρέας και κέρδισε πολλά γρόσια. Έκανε μάλιστα και μια ωραία κανδήλα δώρο στην Μονή για την εικόνα του Τιμίου Προδρόμου.

Με το πέρασμα του χρόνου όμως άναψε μέσα του η αγάπη για τον Χριστό και ο πόθος για μαρτύριο. Από τότε μάλιστα που άκουσε για το νεοτύπωτο Νέο Μαρτυρολόγιο του Αγίου Νικοδήμου και πληροφορήθηκε για τους Νεομάρτυρες, θέριεψε μέσα του ο πόθος για ομολογία και μαρτύριο. Πήγε λοιπόν στον ηγούμενο του Τιμίου Προδρόμου και του εξομολογήθηκε την επιθυμία του και τον παρακάλεσε να τον καθοδηγήσει, ώστε να πραγματοποιήσει τον σκοπό του.

Ο ηγούμενος τον έστειλε με συστατικό γράμμα στη Χίο, όπου εφησύχαζε ο Άγιος Μακάριος Νοταράς, πρώην Κορίνθου, γνωστός αλείπτης και άλλων Νεομαρτύρων. Ο Άγιος τον δέχτηκε με πολλή αγάπη, τον παρηγόρησε, τον επαίνεσε για την αγάπη του στον Χριστό και την επιθυμία του για ομολογία. Του τόνισε όμως ότι και με τη μετάνοια μπορεί να σωθεί ο άνθρωπος, όσες και όποιες και όσο μεγάλες αμαρτίες και αν έχει κάνει. Τον παρότρυνε μάλιστα να εγκαταλείψει την ιδέα του μαρτυρίου, λόγω του νεαρού της ηλικίας μήπως δεν αντέξει στα βασανιστήρια και υποπέσει στο ίδιο σοβαρό αμάρτημα της άρνησης για δεύτερη φορά. Με πολλά επιχειρήματα προσπαθούσε να τον αποτρέψει από το μαρτύριο. Ο Άγιος άκουγε με σεβασμό τα όσα του έλεγε ο Άγιος Μακάριος χωρίς να απαντά, όμως μέσα στην καρδιά του η αγάπη για τον Χριστό ήταν σαν φωτιά. Έτσι άρχισε να αγωνίζεται πνευματικά με αδιάλειπτη προσευχή, αγρυπνία σχεδόν ολονύκτια, αμέτρητες γονυκλισίες, νηστεία, παρακλήσεις στην Υπεραγία Θεοτόκο και συνεχή δάκρυα. Έκλαιε πικρά ως άλλος Απόστολος Πέτρος για την άρνησή του, αν και όλα αυτά του φαίνονταν πολύ μικρά για την εξιλέωσή του. Για να ασκηθεί περισσότερο, πήγαινε σε ένα κοντινό σπήλαιο, παρά το κρύο του χειμώνα, όπου υπήρχε και πηγή, κρύβοντας την άσκησή του, όσο μπορούσε.

Αφού ετοιμάστηκε πνευματικά κατά την κρίση του αλείπτου του, Αγίου Μακαρίου, και αφού εξομολογήθηκε καθαρά όλα του τα αμαρτήματα από τότε που θυμόταν, τον συμβούλευσε και πάλι ο πνευματικός να παραιτηθεί από τον στόχο για μαρτύριο. Εκείνος σιωπούσε μεν εξωτερικά, η καρδιά του όμως σκιρτούσε για την ομολογία. Έτσι μη μπορώντας να αναβάλει άλλο, ζήτησε την άδεια του γέροντά

του να πάει στον τόπο που αρνήθηκε, να βρει τον αδελφό του, να τον νουθετήσει για την πτώση του αλλά και να ομολογήσει και να μαρτυρήσει. Ο Άγιος Μακάριος βλέποντας τη σταθερότητά του,αφού τον νουθέτησε, προσευχήθηκε και τον άφησε με την ευχή του να αναχωρήσει, δίνοντάς του και συστατικό γράμμα για κάποιο λόγιο κληρικό και πνευματικό στο Άργος, για να του συμπαρασταθεί. Πηγαίνοντας στο Άργος δεν βρήκε τον συγκεκριμένο πνευματικό, διότι απουσίαζε. Έμεινε τότε κοντά σε ένα φιλάρετο Χριστιανό, περιμένοντας να επανέλθει ο διδάσκαλος, συνεχίζοντας τον πνευματικό αγώνα του με προσευχή, αγρυπνία, νηστεία και δάκρυα. Καθώς οι μέρες περνούσαν και αργούσε ο διδάσκαλος να επιστρέψει,ο Δημήτριος μη μπορώντας να συγκρατήσει τη φλόγα της καρδιάς του ξεκίνησε για την Τρίπολη μαζί με ένα θεοσεβή Χριστιανό. Οι κληρικοί οι οποίοι έμαθαν τον σκοπό της άφιξής του στην Τρίπολη προσπάθησαν να τον αποτρέψουν, προβάλλοντας τους γνωστούς λόγους και φοβούμενοι την αντίδραση των Τούρκων. Ο Άγιος όμως με μεγάλη ταπείνωση τους ησύχασε.

Αφού κοινώνησε των Αχράντων Μυστηρίων ήρθε στην αγορά της Τριπολιτσάς μήπως και τον αναγνωρίσει κανένας. Κανένας όμως δεν τον αναγνώρισε. Τελικά με την ευλογία του ευλαβέστατου ιερέως Αντωνίου πήγε στο κουρείο του αφεντικού του, τους χαιρέτησε με το Χριστός Ανέστη, ήταν η εβδομάδα μετά την Κυριακή του Θωμά. Όταν τον ρώτησαν ποιος είναι,τους απάντησε :

Εγώ είμαι ο Δημήτριος που σε αυτό το καταραμένο εργαστήρι αρνήθηκα τον Χριστό και ήρθα τώρα για να χύσω το αίμα μου γι’ Αυτόν.

Οι Χριστιανοί μόλις το άκουσαν, αμέσως έφυγαν.

Ένας βοηθός του αφεντικού, τουρκόπουλο, του λέει :

Τι είναι αυτά, Μεϊμέτ, έλα στα συγκαλά σου, δε λυπάσαι τη ζωή σου; Θα σε σκοτώσουν οι Τούρκοι.

Εγώ γι’ αυτό ήρθα, του λέει ο Άγιος.

Ε, έλα μέσα στην αυλή, να σου κόψω εγώ το λαιμό με το ξυράφι.

Αμέσως ο Άγιος έτρεξε και πρότεινε τον λαιμό του, το τουρκόπουλο όμως έφριξε και πετάχτηκε έξω λέγοντάς του, από άλλον να το εύρεις.

Στο μεταξύ ήρθε ο πρώην αφέντης του και άρχισε με απειλές και κολακείες να προσπαθεί να τον μεταστρέψει, χωρίς αποτέλεσμα. Του πρότεινε και χρήματα, για να φύγει μακριά και εκεί να ζει ως Χριστιανός. Ούτε και σ’ αυτό ενέδωσε.

Έλεγε μόνο, Χριστιανός είμαι, δεν φεύγω.Ήρθα να ομολογήσω την πίστη μου και να χύσω το αίμα μου για τον Χριστό μου.

Στο μεταξύ διαδόθηκε το γεγονός και οι μεν Χριστιανοί προσεύχονταν, όπου κι αν βρίσκονταν, να τον ενισχύσει η χάρις του Θεού, ώστε να τελειώσει τον αγώνα του θεαρέστως, οι δε Τούρκοι τον άρπαξαν και τον πήγαν αρχικά στον επίτροπο του πασά. Εκείνος τον ρώτησε ποιος είναι και γιατί άφησε την πίστη τους. Ο Άγιος απάντησε ελληνικά ότι : Ήμουν και είμαι Χριστιανός και τον Χριστό μου προσκυνώ ως αληθινό Θεό. Επειδή ο δικαστής δεν γνώριζε ελληνικά ρώτησε τι λέει και κάποιος Τούρκος του απάντησε ότι λέει Τούρκος ήμουν και Τούρκος είμαι, με σκοπό να αποφύγει το μαρτύριο ο Άγιος.

Τότε ο Άγιος αποκρίθηκε τούρκικα με την ίδια ομιλία. Ο δικαστής διέταξε να φυλακιστεί μέχρι να παραστεί στον πασά. Όταν εμφανίστηκε στον πασά παρουσία πολλών Τούρκων αξιωματούχων άρχισε ο πασάς τις κολακείες και οι άλλοι τα ταξίματα, κατόπιν τις φοβέρες και τις απειλές των βασανιστηρίων.

Ο Άγιος για μια ακόμα φορά ομολόγησε την πίστη του στον Χριστό, οπότε ο πασάς διέταξε τον αποκεφαλισμό του. Χαρούμενος ο Άγιος οδηγήθηκε δεμένος στο κέντρο της αγοράς. Εκεί αφού στάθηκε και προσευχήθηκε,ευχαριστώντας τον Θεό, που τον αξίωνε του μαρτυρίου, γονάτισε με προθυμία, όμως ο δήμιος τον σήκωσε και τον οδήγησε στο κουρείο του αφέντη του, όπου του έκανε τα ίδια για εκφοβισμό.

Τον σήκωσε και πάλι χτυπώντας τον και τον οδήγησε στο ψαροπάζαρο, όπου τον αποκεφάλισε με τρία χτυπήματα, ενώ ο Άγιος έλεγε Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθεις εν τη βασιλεία σου. Κι ενώ τον είχαν γυρισμένο στη δύση, το σώμα του γύρισε μετά την αποτομή προς την ανατολή. Και λίγη ώρα μετά την εκτέλεση τα μάτια του μάρτυρος άνοιξαν και η κομμένη κεφαλή φαινόταν σαν να ζούσε, θάμβος για τους πιστούς και καταισχύνη για τους ασεβείς.

Οι Χριστιανοί έτρεχαν με αγαλλίαση να πάρουν από το αίμα του, τα ρούχα του ή από το μαρτυρικό του λείψανο, που ευωδίαζε έντονα, ό,τι μπορούσαν.

Μετά τις τρεις ημέρες βγήκε απόφαση να καεί το Άγιο λείψανο. Αλλά τελικά με

πολλά χρήματα το πέταξαν έξω από τα τείχη,από όπου το παρέλαβαν οι Χριστιανοί και το ενταφίασαν με ευλάβεια. Πολλά θαύματα ακολούθησαν και πολλές θαυματουργικές ιάσεις με την χάρι που έλαβε από τον αγωνοθέτη Κύριο ο μακάριος Δημήτριος

Το τίμιο λείψανό του βρίσκεται σήμερα στην Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Βαρσών και η αγία κάρα του στον Ιερό Ναό Αγίου Βασιλείου στην Τρίπολη.

(Πηγή: pemptousia.gr)